

Rady Josefa Bučka

● Vysazujete pouze na jaře kvalitní, dobře zakořeňené rostliny, které mají dostatečnou velikost a známý původ. Ověřte si spolehlivost prodejce.

● Umístíte palmy na jižní stranu do mírného svahu, aby se voda nadržela v okolí. Když nemáte tuto možnost, dejte na dno jámy před výsadbou palmy drenážní vrstvu.

● Palmy nemají velké nároky na půdu. Vyžadují však, aby byla dobře propustná.

● Především v prvním a druhém roce po vysazení rostliny chraňte před deštěm a sněhem, protože s přibývajícím vlhkostí se jejich odolnost snižuje. Chraňte je například netkanou textilií, větvíčkami, rohožemi nebo i obyčejnou plachtou.

● Nezapomínejte na větrání, aby se rostliny nezapařily.

● Než si pořídíte první rostlinu, nejdříve nashromážděte co nejvíc informací nebo se poraďte se zkušenými pěstiteli, i když je jich u nás zatím poskrovnu.

● Všechny palmy jsou choulolistivé na přemokření listového srdce – proto je vhodné je před studeným vlhkem chránit. Menší mrazy „nasucho“ a přízemní mrazíky rostlinám vůbec nevadí. Nejlépe je palmu zakrýt průsvitným materiálem, který snižuje a vodu nepropustí, ale dovolí rostlině dýchat. V tuhých mrazech se doporučuje palmu na nezbytnou dobu, maximálně týden, neprodyšně zabalit.

● Další informace k této tematice mohou zájemci získat například na www.exotickazahrada.cz.

Chamaerops humilis odolá teplotám do -15°C

T. fortunei, který přežil v roce 2003 -23°C

▲ Josef Bučko a jeho mrazuvzdorné rostliny

Vždy ho zajímaly věci náročné a nebavilo ho to, co už bylo u nás celkem běžné. „Mám rád výzvu a zajímá mě, zdali to dokážu, zda je to možné,“ říká o sobě pěstitel, který se rozhodl proměnit obyčejnou zahradu u rodinného domu na exotickou plnou palm, juk a agáve.

Odolná palma

Před devíti lety začal Josef Bučko pěstovat teplomilné cykasy, které jsou velmi podobné palmám. Zaujaly jej především tím, že se běžně dožívají stovek let a některé druhy jsou velmi vzácné. Potíž byla v tom, že cykasy je potřeba na zimu umístit pod střechem, aby nezmrzly. Proto, když zjistil, že existují také palmy, které mohou žít i přes zimu venku, se je rozhodl zkusit.

„Svoji první mrazuvzdornou palmu jsem přivezl z Německa před šesti lety. Byla to *Trachycarpus fortunei* a měřila 2,5 metru. Vysadil jsem ji v březnu 2003. Následující zima byla velmi chladná. Dvě noci za sebou tehdy teplota klesla až na -23°C . I když jsem ji chránil slámou a netkanou textilií, omrzla a na jaře vypadala velice špatně. Všechny listy byly zmrzlé, suché a já se s ní začal v duchu loučit. Začátkem dubna ale na ní začaly rašit květy a já věděl,

Josef Bučko má

„Již od mládí jsem pěstoval palmy, ale vždy vyrostly tak, že jsem se jich musel zbavit, protože se již nevešly do obýváku,“ říká o svých pěstitelských začátcích Josef Bučko z Kačice na Kladensku.

Mrazuvzdorné palmy

že jsem zvítězil. Palma žila,“ říká Josef Bučko.

Do tepla je nestěhuje

Po úspěšném startu postupně přibývaly další palmy, také různé druhy juk a agáve. Dnes obsahuje zahrada v Kačici 6 druhů palm, 15 druhů juk a 11 druhů agáve – celkem na šedesát vzrostlých rostlin. „Je však ještě mnoho dalších druhů, které stojí za to vyzkoušet,“ tvrdí pěstitel. „Některé jsou však poměrně nedostupné a vzrostlé kusy i velmi drahé: jako například velmi odolná palma *Thrinax campestris* pocházející z Argentiny. Doufám ale, že to nebude dlouho trvat a i ona se stane ozdobou mé zahrady,“ přeje si Josef Bučko.

Jak vybírat

Chcete-li se stát pěstitel mrazuvzdorných rostlin, především je nutné vybrat takové, které mají předpoklady přežít. Zmíněná palma *Tra-*

Ani mraz některé palmy nespálí ▶

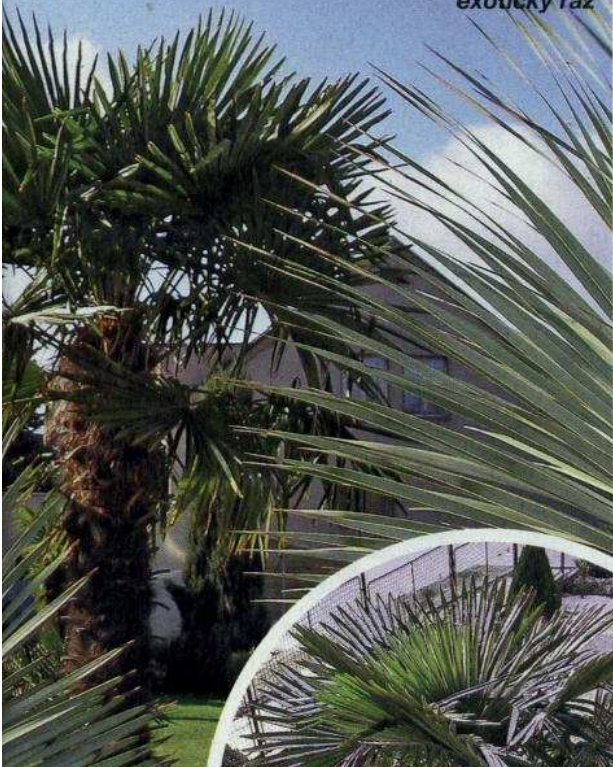
chycarpus fortunei, se kterou Josef Bučko začínal, pochází ze severní Číny z podhůří Himálaje. Tam roste až v nadmořské výšce 2400 metrů a bez poškození snese i mraz minus 17 stupňů.

„Trvá mnoho let, než vypěstujete sazenici palmy ze semena. Proto raději kupuju

doma v Kačici subtropickou zahradu

Mrazuvzdorné palmy a stromové juky dodají zahradě exotický ráz

Rizikantní koníček

Josef Bučko má úspěch, na jeho zahradě se i uprostřed zimy cítíte jako v dalekých teplých krajích. Jen sníh na listech palm a ojíněné kmeny tuto iluzi malinko ruší.

„Je potřeba si uvědomit, že i přes prozatímní úspěchy se jedná o poměrně rizikantního koníčka. Klidně může přijít zima, kdy bez nutných znalostí a vědomostí o většinu rostlin přijdeme. Takže chcete-li být úspěšným pěstitelem mrazuvzdorných exotických rostlin, je potřeba nejdříve získat co nejvíc pravdivých informací a zkušeností. Setkal jsem se s mnoha pěstiteli, kteří ani sami netušili, jakou si to koupili rostlinu, a byli přesvědčeni, že vydrží i velké mrazy.

A jejich palma přitom byla obyčejná pokojová rostlina, která při prvních mrazících potřebuje pod střechu,“ dodává pěstitel.

Nikdy se nevzdá

Každý, kdo ve vilové čtvrti v Kačici na Kladensku prochází kolem rodinné vily Josefa Bučka, může mít pocit, že se ocitl někde v arizonské poušti. Urostlé palmy, mohutné juky a další teplomilné rostliny zasypané sněhem ale nejsou fata morgánou, nýbrž holou skutečností. Vždyť když mohou tyto velikány pouště pěstovat třeba v Německu, dokonce i ve Švédsku a Norsku, proč by se jim nedařilo ve středních Čechách?

„Mám naštěstí velkou zahradu a chci i nadále pokračovat v její tvorbě,“ dodává pěstitel. „Nikdy se nevzdám a budu neustále zkoušet nové a zajímavé atraktivní druhy. Vždyť v našich podmínkách je možno pěstovat tolik dosud opomíjených druhů.“

◀ **Juky, agáve a *Trachycarpus fortunei* pod sněhovou příkrývkou**

Zahradě vévodí 350 cm vysoký *Tr. fortunei*

vzrostlé rostliny, které jsou po zakořenění i daleko odolnější než malé semenáče. Když totiž rostliny pěstujete v nádobě, rostou daleko pomaleji a nejsou tak odolné, jako ty pěstované přímo v zemi. Vysazují tedy již vzrostlé rostliny, které mají

velkou šanci přežít. Přesto stále nemám naprostou jistotu, že přežijí všechny,“ tvrdí pěstitel.

Zajímavosti o palmách

Palmy náleží k čeledi rekovitých, do které patří víc než 3000 druhů, řazených do asi 236 rodů. Rostou v tropických nebo subtropických oblastech, pouze několik málo i ve Středomoří.

Většina druhů má svůj domov na území Amazonky a v indomalajském souostroví. Vyskytují se v tropických deštných lesích, jejich domovem jsou i savany, stepi, pouště a mořská pobřeží.

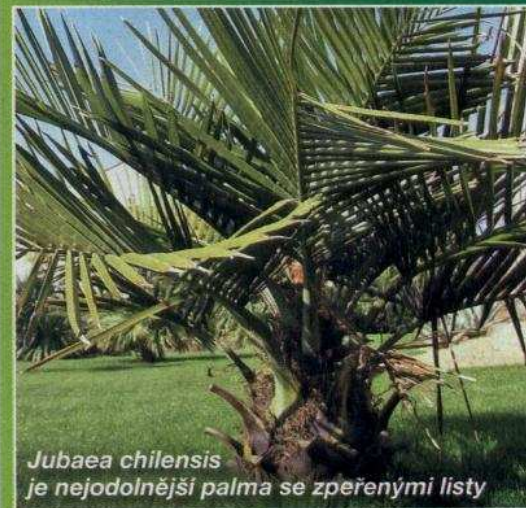
Pouze málo druhů snáší mráz, jen malý počet je jich ve své domovině vystavován déletrvajícím obdobím mrazu a sněhu. Mezi tyto otužilce patří *Trachycarpus fortunei*, *Trachycarpus takil*, *Chamaerops humilis*, *Jubaea chilensis* a další. Ty se také pěstují ve středoevropském podnebí a staly se okrasou zahrad od Švédska až po Rakousko.

Nejvhodnější palmou pro pěstování volně v našich podmínkách je *Trachycarpus fortunei* ze severovýchodní Číny. Má velké vějířové listy až 110 cm v průměru, štíhlý, ale masivní ochlupený kmen a dorůstá výšky kolem 10 metrů. Její odolnost proti mrazu je velmi vysoká – pohybuje se u vzrostlých a dobře zakořeněných jedinců v rozmezí -14 až -17 °C.

Mezi nejkrásnější palmy patří *Thrinax campestris*, která je ale velmi drahá. Pochází ze suchých horských oblastí Argentiny. Vyznačuje se krátkými tuhými, šedomodrými listy a mohutným kmenem, za dodržení sucha snese mrazy až do -15 °C.

Trachycarpus wagnerianus se liší menšími tuhými listy

Jubaea chilensis je nejodolnější palma se zpeřenými listy